

Střížovci v 2. polovině 14. století

The House of Střížov in the 2nd half of the 14th century

STANISLAV VOHRYZEK

Abstract:

The article is concerned with the history of members of the House of Střížov (or House from Rokštejn) in the second half of the 14th century. In 1359 two sons of Ješek from Rokštejn are documented - Ješek from Střížov and his brother of the same name. Ješek from Střížov is documented at a later date. Inheritor of the family manor (Přímělkov, Střížov, Komárovice, Ozřetín) and builder of the Střížov church choir, he ultimately lost his family's possessions. Jan Střížovec from Rokštejn is the second documented person. Most likely he was castellan and owner of the castle Rokštejn in 1374-1398. The article looks into the identity of these two persons as the brothers from the document from 1359 and their fates. New sources allow a more detailed view of the decline of this family in the second half of the 14th century and at the history of the castle Rokštejn.

Key words:

the castle Rokštejn - the House of Střížov - Municipal Books of Jihlava

Střížovci

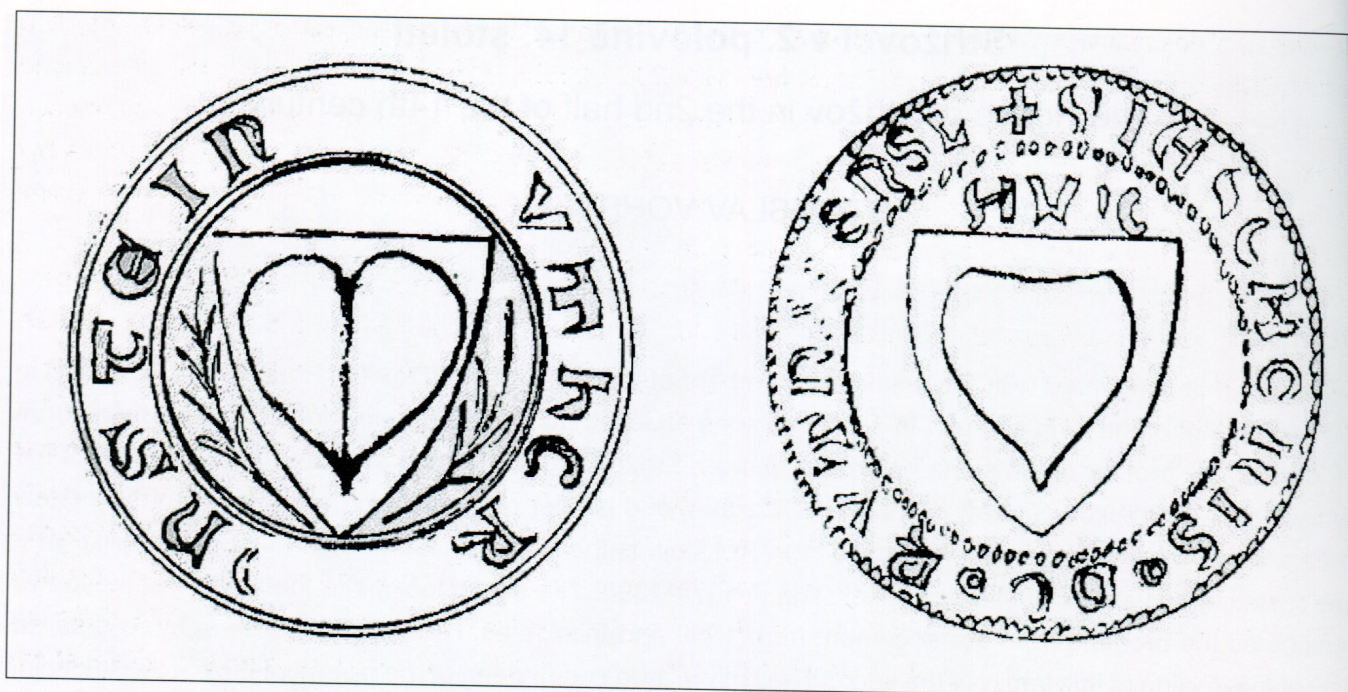
Střížovci, Hrutovici či pány z Rokštejna (Rukšteina) je v historické literatuře nazýván rod se znakem leknínového listu beze stopky, který na konci 13. a v první polovině 14. století vlastnil hrad Rokštejn na Jihlavsku. Po ztrátě hradu se rod psával podle nedaleké vsi Střížov (Pilnáček 1930, 284; Měřinský 2007, 15-19). Z příslušníků rodu se roku 1289 připomíná Hrut a sourozenci Bernard, Zdislav a Vrš z Rokštejna, potomkem jednoho z nich byl zřejmě Hrut z Rokštejna, který byl roku 1317 moravským podkomořím. Dále o něm víme, že roku 1325 prodal se svolením krále Jana Lucemburského ves Chlupice svému zeti Jindřichu z Šenkenberka, původně z Jíkve (Vohryzek 2011, 46-50).

Ješek I. a jeho synové

Za Hrutova syna lze považovat Ješka z „Rutonštajna“, který se 1. října 1339 spolčil se svým dědičným panstvím Rokštejn s Otou z Martinic s jeho statky v Martinicích. Ota z Martinic pocházel z Martinic u Votic (RTT, č. D 15, 409; Sedláček 1998, 589; Reichertová 1952, 420). Důvodem uzavření spolku bývalo to, aby majetek, jehož majitel neměl potomka, nepropadl králi či markraběti v případě majitelova úmrtí, ale přešel na pozůstalého člena spolku. Ješek měl později dva syny téhož jména, což ukazuje listina staršího z nich, Ješka (II.), z roku 1359 (CDM IX, č. 127, 103; RBM II, č. 1485, 640). Důležitá je pečeť listiny s opisem „S. IESCHONIS. DE RVTN.“ a s obrazem leknínového listu beze stopky, stejným znamením, jaké měl Hrut z Rokštejna roku 1289 (obr. 1).

Obraz i opis pečetě dokládají kontinuitu rodu i jeho vlastnictví v této oblasti od roku 1289. Změna predikátu - Ješek se již v textu listiny nepíše podle Rokštejna, ale podle Střížova - nasvědčuje tomu, že v této době rod již hrad nevlastnil. Jak víme, po hradě se naposledy psal Ješek (I.) roku 1339, není tedy vyloučeno, že Ješek (II.) roku 1359 použil otcovu starší pečeť a že hrad tedy ztratil již jeho otec (Vohryzek 2011, 48). V této listině Ješek (II.) vyznává svému bratrovi Ješku (III.)¹ mladšímu, že svůj dvůr v Ozřetíně, který dříve drželi poddaní

¹ J. Mazáčková uvažuje, že důvod totožného jména obou bratří byl ten, že pocházeli ze stejného manželství. Děkuji za ústní sdělení.

Obr. 1: Pečetí pánů z Rokštejna (Střížovců) z roku 1289 a 1359. Měřinský 2007, 15, obr. 8.

Zdeněk a pak Fridrich z Býkovic, zastavil bratřím Peškovi Mazanci, Předboru a Markvartu z Všebořic za deset hřiven grošů. Pokud tito částku nezaplatí do svátku sv. Havla, dvůr mu připadne zpátky.

Dějiny Rokštejna v 2. polovině 14. století

Pro další výklad je nyní potřeba zanalyzovat osudy hradu Rokštejna v 2. polovině 14. století. Podle Z. Měřinského se Ješek (II.) začal psát po Střížově, neboť hrad Rokštejn získal markrabě Jan Jindřich (Měřinský 1988a, 67-70; 2007, 19). Markraběcí vlastnictví je doloženo i roku 1362, kdy se připomíná kastelán na Rokštejně a purkrabí na Rokštejně - asi táž osoba. Podle Z. Měřinského se purkrabí, vystupující jako svědek Heynlinovi z Brtnice roku 1364, jmenoval Pluler či Plumler, ale jde zřejmě o omyl; v citovaném zápise jméno purkrabího chybí a Plumler se vyskytuje jako svědek v zápise předchozím, který se hradu netýká (Měřinský 2007, 20; MK I, 26v; 32v; 47v). Rokštejn se vzpomíná roku 1364 ještě v záležitosti jakéhosi roucha, o kterém pojednává další zápis v jihlavských městských knihách (MK I, 44r; Měřinský 1988a, 77).

Markrabě Jan Jindřich hrad podle své druhé závěti z 24. března roku 1366 nabyt koupí. Původně měl po jeho smrti připadnout s Brtnicí a dalšími statky jeho nejmladšímu synu Prokopovi. Podle třetího a posledního testamentu z roku 1371 však měl připadnout Janu Soběslavovi, jeho prostřednímu synu, který se ale dostal do sporu s nejstarším z bratrů Joštem (CDM IX, č. 420, 323-325; CDM X, č. 118, 138). Spor byl rozhodnut rozhodčím výrokem z 12. ledna 1376, podle kterého měl Jošt vydat Janu Soběslavovi majetky Bzenec, Hodonín, Uherský Ostroh a Drnholec (s výjimkou Nového Hradu a vsi Purkmanic) a dále ve dvou splátkách vyplatit 2000 kop a navíc týdně platit důchod ve výši 20 kop. Oproti závěti měl Jan Soběslav získat nově Hodonín a Drnholec, v dohodě však nejsou uvedena města Ivančice, Uherský Brod, Pohořelice a hrady Tepenec, Rokštejn a Rabštejn s vesnicemi a městečko Brtnice (Mezník 1999, 217-218). Podle J. Mezníka příčinou dohody byla úhrada dluhů Jana Soběslava. V. Štěpán uvažuje o snaze Janově získat jiné statky a podíl na hotových penězích, které zůstaly po Janu Jindřichovi a jimiž disponoval Jošt. Dispozice s hotovostí měla být podmíněna souhlasem Jošta a Prokopa (Mezník 1999, 218; Štěpán 2002, 116). Hrad Rokštejn měl po tomto datu patřit Joštovi, ale asi tomu tak nebylo. Jan Soběslav tu totiž vydal listinu, kterou upravil konání trhu v Ivančicích. Ta je datována k 6. květnu 1372, ale zmiňuje Jana Jindřicha jako mrtvého, tedy byla podle V. Štěpána vydána asi až roku 1376. Jmenovaný autor uvažuje o tom, že Jan Soběslav dohodu z ledna roku 1376 porušil a obsadil všechny ostatní

statky, co měl dostat podle závěti Jana Jindřicha z roku 1371; jako důkaz však uvádí pouze tuto listinu s nejistou datací (CDM X, č. 158, 182; Štěpán 2002, 118; Měřínský 2007, 22-23). O tom, že tato dohoda vsutku dlouho neplatila, svědčí nová dohoda z února roku 1377, kterou Jan Soběslav získal majetky přesně podle otcova testamentu. Ty poté svěřil do ochrany Joštovi (Štěpán 2002, 122; Mezník 1999, 219). Listina ale mohla být na Rokštejně vydána až roku 1377, tedy po uzavření druhé smlouvy mezi markrabaty, čímž by se ztratil jediný důkaz o porušení první smlouvy z 12. ledna 1276 Janem Soběslavem.

Někdy v 2. polovině roku 1377 se Jan Soběslav stal proboštem vyšehradské kapituly a roku 1380 biskupem litomyšlským (Štěpán 2002, 128; Mezník 1999, 223). Jeho statky získal Jošt, u kterého měl Jan Soběslav asi značné dluhy, vzápětí však nároky na ně vnesl nejmladší bratr Prokop. V testamentu Jana Jindřicha bylo totiž stanoveno, že v případě smrti Jana Soběslava má jeho podíl získat Prokop a ten byl tedy přesvědčen, že by měly patřit jemu bez ohledu na Janovy jiné závazky (Mezník 1999, 224). V září 1381 proto vypukla válka mezi oběma bratry, doloženy jsou boje hlavně v okolí Olomouce, Brna a na východní Moravě. Většinu majetků měl tehdy dobýt Prokop, snad až na Ostroh, s jistotou je znám jeho tehdejší zisk Tepence, Bzence a Ivančic. Spor skončil v létě roku 1382 smírem, většinu statků získal Prokop, v držení Jošta jsou z původně Janovi Soběslavovi odkázaných statků doloženy Ivančice (Mezník 1999, 224; Štěpán 2002, 178). Otázkou je, kdo v této době držel hrad Rokštejn. Roku 1384 totiž dal markrabě Jošt hrad Pyšolec s příslušenstvím a městečko Brtnici s mýtem, Stařeč a Slavice Heraltovi z Kunštátu (AČ XIV, č. 27, 515). Podle V. Štěpána Brtnici s mýtem, Stařeč a Slavice daroval Heraltovi ve skutečnosti markrabě Prokop, listina se prý nedochovala (Štěpán 2002, 208). Neexistuje však nic, co by její existenci potvrdzovalo, než předpoklad, že Brtnice a Rokštejn připadly po míru v létě 1382 Prokopovi. Podmínky tohoto míru však známy nejsou, a tak je možné, že Rokštejn připadl již tehdy Prokopovi, zatímco Brtnice snad zůstala v rukou Jošta.

Tomu se zdá nasvědčovat fakt, že se po Rokštejnu psal v letech 1394-5 další šlechtic, Hynek Tluksa, majitel Pacova v jižních Čechách. Hynek se v letech 1394-98 psával i po Čechicích na Benešovsku. Umřel asi roku 1400, kdy se připomíná jeho bratr Přibík z Božejova jako poručík jeho synů (LC V, 181; 218; Sedláček 1885, 206; RTT I, 554; 580; Dobiáš 1927, 405). Vzhledem k tomu, že později roku 1409 se po Rokštejnu psal i Přibíkův syn Oneš, je zřejmé, že Hynek držel alespoň díl hradu až do své smrti (Kalný 1993, 50; KP II, č. 754, 181-2). Od koho tento statek získal? O činnosti Hynka a Přibíka nám přináší několik údajů Popravčí kniha pánů z Rožmberka, z níž se dovídáme, že roku 1389 existoval u jejich statku Čechtice stav loupežníků, kteří škodili na Rožmberském panství. Záznam z roku 1399 zmiňuje, že dobytí tvrze Staré Hobzí se zúčastnili kromě Jana Sokola z Lamberka i služebníci Hynka Suchého Čerta z Jevišovic, bratři z Heraltic, Zikmund z Jevišovic, ale i jakýsi Tluksa a Václav Kobyla, služebník Přibíka z Božejova (Kalný 1993, 24; 47). To, že je zmiňován zvláště Tluksa a zvláště služebník Přibíka, naznačuje, že se tu může jednat o Hynka, Přibíkova bratra. Vladykové z Pacova byli dlouholetými stoupenci Václava IV. a tedy zřejmě i markraběte Prokopa. Prokop Hynkovi jistě nedaroval hrad celý, ale jen jeho část². Další část převedl markrabě někdy v letech 1396-1399 Hynkovi z Valdštejna. Roku 1396 mu totiž dlužil 1000 kop grošů, které asi nemohl v hotovosti splatit. Roku 1399 skupuje již Hynek vesnice v okolí Brtnice a Rokštejna (Měřínský 2007, 26-27). Markraběcí dar je doložen pozdním potvrzením Albrechta V. z roku 1437, dochovaném v registru z roku 1459, podle kterého vydal Prokop Hynkovi a jeho dědicům listinu na Rokštejn (AČ VII, č. 23, 579).

Ješek ze Střížova

Po analýze dějin hradu Rokštejna v 2. polovině 14. století se můžeme vrátit k rodu Střížovců. V písemných pramenech této doby se objevuje několik osob tohoto rodu. Jedná se o Ješka ze Střížova, jeho matku Čenku, Jana Střížovce z Rokštejna a Svacha ze Střížova.

2 O vladycích z Pacova připravuje autor zvláštní studii „Působení rytířů Tluksů z Božejova na Moravě do husitských válek“.

10. července roku 1366 se připomíná Čenka ze Střížova, která toho dne uzavřela spolek se svým synem Ješkem na všechn majetek v jejich vlastnictví (ZDB I, kn. IV, č. 491, 70). Z roku 1367 pochází smlouva, která se nejspíše týká stavby chóru u kostela ve Střížově (obr. 2).

Obr. 2: Chór kostela v Střížově. Archiv autora.

Stavitelem byl Elblinus Lathos a podle zápisu měl dostat na stavbu sedm a čtvrt kop grošů a vše nutné - hlavně kámen, a to do čtyř týdnů od zápisu. Objednavatelem byl pán ze Střížova, ručiteli stavitele řezník Nicol a Nicol Lathos. S touto stavbou snad souvisela i transakce, při které farář ve Střížově prodal Cunzlinovi Czechovi desátky ve vsi Komárovice za pět kop grošů. Dokončení kostela ve Střížově datuje D. Líbal do 1. poloviny 14. století s tím, že okna lodi patří již do 13. století, loď kostela se řadí ke stavbám tzv. přechodného stylu. V. Richter klenby v presbytáři datoval do 3. čtvrtiny 14. století. Uměleckohistorická datace chóru kostela tedy odpovídá zápisu v městské knize (MK I, 67r; 71v; Líbal 2001, 471; Richter 1952, 232).

Roku 1368 dlužil pán ze Střížova jednu kopu grošů jihlavskému židu Chadimovi, věřitelem byl měšťan Petruscher. Roku 1369 půjčil sedm kop grošů Ješkovi jihlavský měšťan Frenclin, bratr Herzogův, za Ješka se zaručil Ješek z Komárovic, šlechtic držící část této vsi ještě roku 1378. Ješek ze Střížova naproti tomu za-

stupoval tohoto Frenclina roku 1372 v transakci s nějakým Peškem, kdy za něj slíbil osvobodit od dřívějších závazků dvůr v Jeclově (MK I, 79r; 90r; 91v; ZDB I, kn. IV, č. 544, 131).

Roku 1377 dlužil Ješek sedm kop a 14 grošů Janovi, rychtáři v Jihlavě, zaručili se za něho střížovský rychtář Blažej a Ješek Kurse ze Střížova, kteří slíbili, že částku do 14 dnů zaplatí. Toho roku odevzdal své zboží v Jamném Ješkovi a jeho matce Michek z Jamného, který však byl zadlužen u měšťana Petra Vogela. Dluh slíbili uhradit Ješek ze Střížova a Filip z Luk za peníze, které utrží za prodej dřeva z lesa u Řehořova. Ješek byl dále svědkem dalších Petrových pořízení (MK I, 177v; 186r; MK II, 8r; 8v; II, 10r). Dále toho roku Ješek spolu s Michkem, píšícím se tentokrát podle neznámé lokality „Ribem“, dlužil Petrovi Vogelovi pět kop a 20 grošů, polovinu měli splatit na sv. Havla a polovinu na sv. Martina. Petr Vogel ještě toho roku přijal od Ješka osm kop za dluh, který za Ješka splatil u Židů, a také uznal, že za něho obdržel 18 kop grošů od opata Třebíčského ze dvora Nizov, dnes zaniklého u Jamného, a ty dal také Židům (MK II, 10r; 13r; MZD II, kn. XV, č. 97, 13; kn. XXVI, č. 274, 360).

Zdá se, že Ješek majetkově pronikal na východ za řeku Jihlavu, kde se rozkládaly majetky benediktýnského kláštera v Třebíči. V Jamném i v Řehořově byla klášterní manství (Fišer 2001, Mapa č. 2). Není vyloučeno, že Ješek některé statky držel právě jako leník kláštera. Zisk klášterního léna umožňoval chudnoucímu šlechtici zvětšit majetkové zázemí v situaci, kdy se v okolí jeho rodové državy konsolidovaly markraběcí statky.

Ješkovu hospodářskou situaci lze považovat za špatnou. Podle zápisu v zemských deskách z 6. února roku 1378 prodal se svou matkou Čenkou ze Střížova Janu z Holoubka, Bohuši z Ejvanče a Danielovi z Čepí vsi Střížov, Přímělkov, Ozřetín s úročnými dvory, Komárovice, půl Smrčného a patronátní právo kostela ve Střížově. Proti tomu zvedl odpor Jan z Komárovic, který tvrdil, že Komárovice patří jemu (ZDB I, kn. IV, č. 543, 131; č. 544, 131). Téhož dne Jan z Holoubka se souhlasem svých společníků učinil na tomto zboží zápis věna své ženě Hyzle, v zápise se jmenuje jakési „Hradiště“, objekt ležící v Přímělkově a nazývaný později roku 1390 jako „deserta munitione“. Tento objekt lze ztotožnit s hrádkem v Přímělkově v trati Spády (ZDB I, kn. IV, č. 712, 140; blíže o přímělkovském hrádku viz Vohryzek 2009).

Poslední údaje o Ješkovi pochází z roku 1381, kdy získal dům Ješka Vigila v Jihlavě, který měl držet podle městského práva, a uznal Ješkovi Adovi z Brna dluh 30 kop (MK II, 28v; 32r).

Jan z Rokštejna

Další postavou našeho zájmu je Jan z Rokštejna. Janovi roku 1374 nějaký Leyphart slíbil jménem rychtáře Jana 105 měr obilí. Téhož roku Wincl z Vísky a Jakub z České ulice v Jihlavě dlužili čtyři kopy a tři groše jakémusi pánu z Rokštejna. Jistě se jedná o tutěž osobu. Z. Měřinský o Janovi z Rokštejna a pánu z Rokštejna uvažuje jako o markraběcím úředníku; uvádí údaj o tom, že roku 1385 ručil sirotkům po Johlinovi z Uhřínovic (Měřinský 1988a, 77; 2007, 21; MK I, 149r; 152r; MK II, 63v).

Roku 1386 získal Jan ze Střížova dům měšťana Ady v Jihlavě, při jeho vlastnictví se měl řídit městským právem. V brněnských městských knihách se k roku 1387 objevuje údaj o Janu z Rokštejna, řečeném Střížovec, který dostal náhradu za koně od jakéhosi Markvarta, kterému tento výdaj zaplatilo město Brno (MK II, 68v; Baletka 1996, 342; Urbánková – Wihodová 2008, 337; 342; 349). Jana ze Střížova jihlavských pramenů lze zřejmě ztotožnit s Janem Střížovcem z Rokštejna známým z Brna. Jan ze Střížova se připomíná dále roku 1391, kdy zaplatil část dluhů Michkovi z Kostelce, jeho ručitelem byl rytíř Buzek ze Střenčí, od roku 1390 spolumajitel Střížova a Přímělkova (MK II, 111v; ZDB I, kn. VII, č. 964, 202). Naposledy je „Jan Střížovec z Ruxsteina“ doložen 14. října roku 1398, kdy spolu s Dobešem z Meziříčí, Vilémem z Louček, Hynkem z Jevišovic, Janem z Lomnice a Ludvíkem z Bukoviny rozhodl o rozdělení hradu Jevišovice mezi bratry Jana, Petra, Zikmunda a Ondřeje z Jevišovic (CDM XII, č. 491, 435-436).

Tyto zprávy ukazují, že se člen rodu Střížovců psal v letech 1374-1390 podle hradu Rokštejna. Otázkou je, zda Jan Střížovec z Rokštejna je totožný s Ješkem ze Střížova, do roku 1378 držitelem panství Střížov, nebo jde o dvě osoby totiž bratry Ješky ze Střížova z roku 1359. Jihlavské městské knihy obsahují záznamy

o obou, ale ve vztahu s Rokštejnem se objevuje vždy jen Jan. Nelze odlišit, zda Ješek ze Střížova jihlavských městských knih je Ješkem starším a Jan z Rukštejna jeho mladším bratrem nebo naopak. Aktů Ješka ze Střížova se účastnila i jeho matka, takže by mohl být mladším bratrem a synem z případného otcova druhého manželství.

Zajímavé je, že Jan není nikdy označován jako kastelán či purkrabí hradu, ale vždy jako pán z Rokštejna či Jan Střížovec z Rokštejna (MK I, 149r; I, 152r; Urbánková – Wihodová 2008, 337; 342; 349; CDM XII, č. 491, 435-436). Jeho poměr k markrabatům potvrzuje nepřímo snad jen zmíněná listina Jana Soběslava vydaná na hradě a svědčící o tom, že hrad vskutku jistou dobu vlastnil Jan Soběslav, a zápis z brněnských berních rejstříků, který snad naznačuje nějaký druh služebního poměru k markraběti Joštovi. Ješkovo postavení se zdá být dosti pevné a trvalé i pro délku doby strávené v úřadu ve službách čtyř držitelů hradu – Jana Jindřicha, Jošta (?), Jana Soběslava, opět Jošta a snad i Prokopa (přímé doklady z let 1374, nepřímo 1385, 1387, 1398), což by spolu s nedoloženým titulem purkrabího umožňovalo uvažovat i o tom, že hrad či jeho část držel jako léno či zástavu jistou dobu současně s Hynkem Tluksou. Nedochovanou Prokopovu listinu, kterou hrad udělil Hynkovi z Valdštejna, by pak snad šlo spojit se smrtí Jana z Rukštejna, zánikem jeho lenního poměru a uvolněním částí hradu někdy po 14. říjnu roku 1398 (CDM XII, č. 491, 435-436).

Nález pečetidla

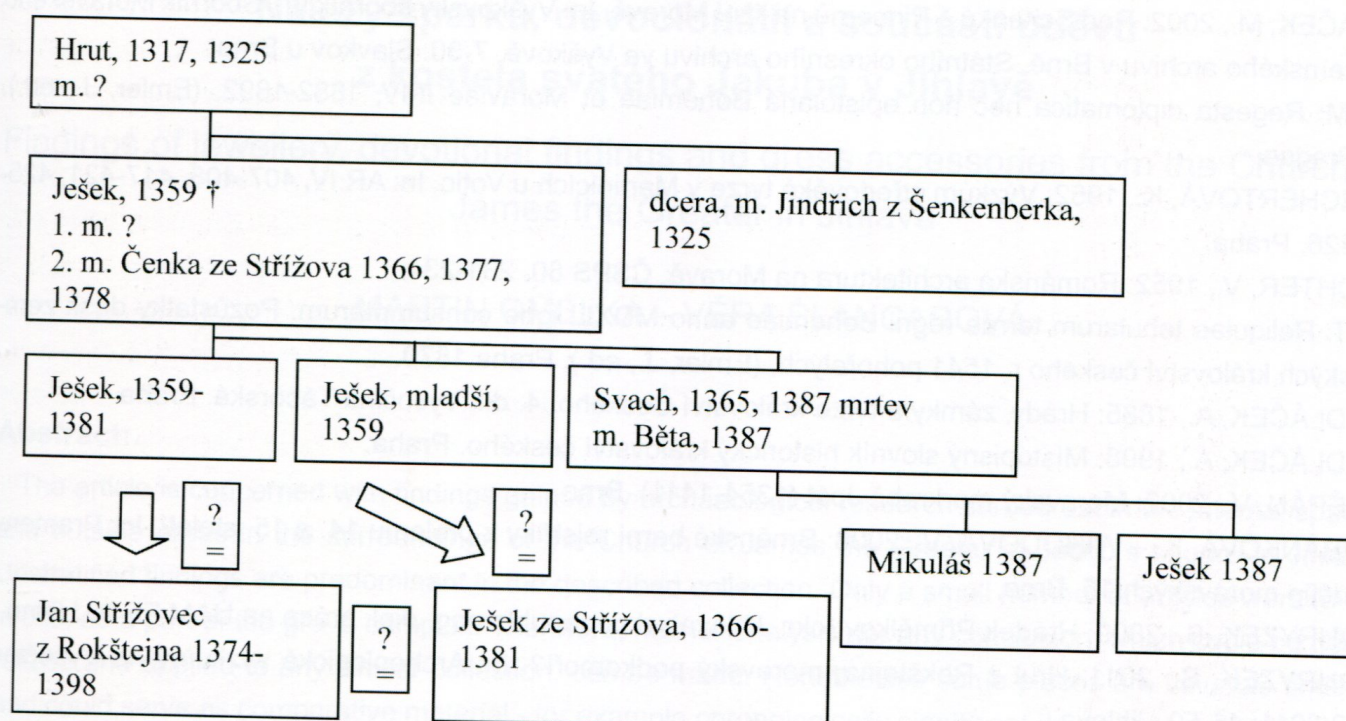
S problematikou rodu píšícího se ze Střížova a jeho vztahu k hradu Rokštejn je spojován i rokštejnský nález pečetidla z konce 14. a počátku 15. století s erbem s třemi vzhůru postavenými hroty a částečně dochovaným opisem „...e + strzie.oī“ (Měřinský 2007, 26). Tento erb však neodpovídá leknínovému listu beze stopky, známému erbu rodu ze Střížova. Snad lze tento rozpor vyřešit přiřazením pečetidla některému vladykovi z blízké vsi Strenčí. Například predikát Buška ze Strenče z rodu vladyků z Hodic erbu dvou rohů se v Jihlavských městských knihách vyskytuje ve tvaru „Strzyencze“, což je podobné opisu na pečeti. Výčet dalších vladyků a možných majitelů pečetidla žijících v této vsi podává Z. Měřinský (MK II, 81v; 90r; 111v; Měřinský 1988, 62-64; Pilnáček 1930, 321).

Svach ze Střížova

K rodu Střížoviců je třeba počítat i Svacha ze Střížova, doloženého roku 1365, kdy dal Jakubovi z Ozřetína šest strychů obilí a jeden strych špitálu (MK I, 53v). Roku 1387 již byl mrtev. Jeho manželka Běta vstoupila toho roku na spolek se svými syny Ješkem a Mikulášem na své věno, co měla ve Střížově a Ozřetíně (ZDB I, kn. VII, č. 591, 183). Zdá se, že právě toto zboží – jeden lán ve Střížově a dvůr v Ozřetíně – držel roku 1407 Mikuláš z Křižanova (ZDB I, kn. IX, č. 170, 262). Svach mohl být bratrem obou Ješků, který byl roku 1359 příliš mladý, a tedy se v citované listině nepřipomíná, nebo jiným vzdálenějším příbuzným.

Závěr

Využití Jihlavských městských knih přináší množství dílčích údajů, které umožňují rozšířit naše dosavadní znalosti o dějinách rodu Střížovců. Dochovaly se v nich některé údaje o hospodářských aktivitách Ješka ze Střížova, z nichž nejzajímavější jsou datace stavby chóru kostela v Střížově, údaje o hospodářském pronikání do oblasti držav kláštera v Třebíči a některé informace o finanční situaci tohoto šlechtice. Další zápisy Jihlavských městských knih a zápis z Brněnských berních rejstříků přináší údaje o Janu Střížovci z Rokštejna, nejspíše bratru Ješka ze Střížova a pravděpodobně lenního držitele hradu Rokštejna v letech 1374-1398. Predikát Hynka Tluksy z roku 1394 naznačuje, že držení či vlastnictví dílů hradu více držiteli není až záležitostí počátku 15. století, ale mělo již starší tradici. Sjednocení hradu pod jedním majitelem je záležitostí prvních desetiletí 15. století, tomuto období se však budeme věnovat na jiném místě.

Obr. 3: Rodokmen rodu Střížovců (Hrutovců) ve 14. století

Prameny a literatura:

- AČ: Archív český čili staré písemné památky české a moravské VII. Praha 1887 (ed. J. Kalousek); XIV. Praha 1895 (ed. J. Kalousek).
- BALETKA, T., 1996: Dvůr, rezidence a kancelář moravského markraběte Jošta (1375-1411). In: SAP 2, XLVI, 259-536. Praha.
- CDM: Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VI-VII, X (Chytil, J. – Brandl, V., edd.). Olomucii - Brunae 1854, 1858, 1878.
- DOBIÁŠ, J., 1927: Dějiny královského města Pelhřimova a jeho okolí: doba předhusitská, 1. díl. Pelhřimov.
- FIŠER, R., 2001: Klášter uprostřed lesa. Dvě studie o třebíčském benediktinském opatství. Brno.
- MK: Městské knihy jihlavské I-II, Archiv města Jihlava do r. 1848, odd. Úřední knihy a rukopisy, inv. č. 1-2, viz též http://www.manuscriptorium.com/apps/main/en/index.php?request=quick_search¶m=glb&client=&ats=1302099067&mode=&testMode=&sf_queryLine=Jihlava&qs_field=0 (viděno 2. července 2011).
- KALNÝ, A. (ed.), 1993: Popravčí kniha pánů z Rožmberka. Třeboň.
- KP: Libri citationum et sententiarum seu - Knihy půhonné a nálezové. Tomus II. (Brandl, V. ed.). Brunae 1873.
- LC: Libri quinti confirmationum ad beneficia ecclesiastica per achidiocensin Pragenam nunc prima vice in vulgus prolati. Annus 1390 (Tingl, F. A., ed.). Pragae 1865.
- LÍBAL, D., 2001: Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek. Praha.
- MĚŘÍNSKÝ, Z., 1988: Počátky osídlení Brtnicka a nejstarší dějiny obce. In: Janák, J. (ed.), Dějiny Brtnice a připojených obcí, 13-49. Brno.
- MĚŘÍNSKÝ, Z., 1988a: Od připojení Moravy v rámc českého státu do válek husitských. In: Janák, J. (ed.), Dějiny Brtnice a připojených obcí, 51-99. Brno.
- MĚŘÍNSKÝ, Z., 2007: Hrad Rokštejn. Dějiny, stavební vývoj a výsledky čtvrtstoletí archeologického výzkumu 1981-2006. Brtnice – Brno.
- MEZNÍK, J., 1999: Lucemburská Morava 1310-1423. Praha.
- MZD II: Moravské zemské desky (1480–1566) II. kraj Brněnský (Kalina, T., ed.). Praha 1950.
- PILNÁČEK, J., 1930: Českomoravští rodové. Vídeň.

- PLAČEK, M., 2002: Rod Schenků – Pincernů na jižní Moravě. In: Vyškovský sborník III., Sborník Moravského zemského archivu v Brně, Státního okresního archivu ve Vyškově, 7-30. Slavkov u Brna.
- RBM: Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae II-IV, 1882-1892, (Emler, J., ed.). Pragae.
- REICHERTOVÁ, K., 1952: Výzkum středověké tvrže v Martinicích u Votic. In: AR IV, 407-408, 417-421, 425-426. Praha.
- RICHTER, V., 1952: Románská architektura na Moravě, ČSPS 60, 231-234.
- RTT: Reliquiae tabularum terrae regni Bohemiae anno MDXLI igne consumptarum. Pozůstatky desk zemských království českého r. 1541 pohořelých, (Emler, J., ed.). Praha 1870.
- SEDLÁČEK, A., 1885: Hrady, zámky a tvrže království Českého. 4. díl. Vysočina Tábořská. Praha.
- SEDLÁČEK, A., 1998: Místopisný slovník historický království českého. Praha.
- ŠTĚPÁN, V., 2002: Moravský markrabě Jošt (1354-1411). Brno.
- URBÁNKOVÁ, K. – WIHODOVÁ, V., 2008: Brněnské berní rejstříky z přelomu 14. a 15. století. In: Prameny dějin moravských 15. Brno.
- VOHRYZEK, S., 2009: Hrádek Přímělkov (okr. Jihlava), rkp. nepubl. mag. dipl. práce na ÚAM FF MU Brno.
- VOHRYZEK, S., 2011: Hrut z Rokštejna, moravský podkomoří?. In: Archeologické výzkumy na Vysočině 2/2011, 46-50. Jihlava.
- ZDB: Die Landtafel des Markgrafthumes Mähren (1348–1466). Brünner Cuda (Chytil, J. – Chlumecký, P. – Demuth, K. – Wolfskron, A., eds.). Brün 1856.